

II. Ἀξία καὶ ἀναγνώρισις τῶν Ἀγίων Γραφῶν ἐν γένει.

Ὁ Μητροπολίτης ἀρχιεπίσκοπος Καντεβουρίας εἶπεν: Εἶναι τῇ ἀλήθειᾳ μέγα καὶ θαυμάσιον τὸ ἔργον εἰς ὃ ἡ ἑταιρία αὕτη καταγίνεται. Οὐδὲν θαυμασιώτερον τούτου, ὅτι ἐν τῇ δοξασίᾳ τοῦλάχιστον, οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦ ἡ πρακτικὴ, οὐδεὶς ὑπάρχει καλῶν ἐκυτὸν χριστιανὸν μὴ ἀναγνωρίζων τὴν ὑπεροχὴν τοῦ γραπτοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Εἰ καὶ εἰσὶν οἱ λέγοντες, ὅτι τὸ Βιβλίον ἐκεῖνο ἔχει ἱκανὰ ἐν ἐκυτῷ ἐπικίνδυνον, δὲν ἀρνοῦνται ὅμως ὅτι εἶναι αὐτὸς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἐτι καὶ οἱ διατεθειμένοι νὰ παραγνώρισωσι τὸ Βιβλίον τοῦτο ἢ νὰ τὸ κρύψωσιν ἐν γλώσῃ τινι μὴ παρὰ τοῦ λαοῦ ἐννοουμένη, καὶ ἐκεῖνοι ἀναγκάζονται ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων νὰ ἀναγνωρίσωσι ἐν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεμία ἀξία μνηστέα διαφορά ὑπάρχει, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ κατ' ἰδίαν βιβλία, ἐξ ὧν τὸ μέγα τοῦτο σῶμα σύγκειται. Ἀπὸ τῆς μιᾶς ἁπλῆς τῆς χριστιανισμοῦ μέχρι τῆς ἐτέρας αἱ Ἀγίαι Γραφαί, ὡς ἔχομεν αὐτάς, ἀναγνωρίζονται ὡς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Πόσον δὲ τοῦτο ὠφελεῖ ἡμᾶς ἐν πάσαις τὰς διενέξεσιν ἡμῶν πρὸς ἐκείνους οἵτινες θὰ ἦσαν διατεθειμένοι νὰ ἀποκρύψωσι τὸ Βιβλίον τοῦτο, ὅπερ αὐτοὶ οὗτοι ἀναγνωρίζουσιν ὅτι ἐγγράφῃ πρὸς θεραπείαν τῶν τοῦ ἀνθρώπου ἀμαρτιῶν; Αἱ λαβοῦσαι χώραν μεταβολαὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐν τῇ ἐμῇ ἔτι μνήμῃ, ἡγαγον ἡμᾶς εἰς παραδόξως στενὴν συγκοινωνίαν πρὸς πρόσωπα ζῶντα εἰς μακρὰν ἀπόστασιν, ἀφ' ὧν ἐν προτέροις χρόνοις διατελοῦμεν σχεδὸν ὅλως κεχωρισμένοι, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις καὶ ἐξ ἐκείνων τῶν ἀρχαίων Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, αἵτινες ἔχουσι μέγιστον γόητρον διὰ πολλοὺς νόμους ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ. Εἶναι ἄξιον σημειώσεως ὅτι οἱ ἐκκλησιαστικοὶ τῶν ἀρχαίων τούτων ἐκκλησιῶν οἱ ἐλλόθοντες εἰς τὴν χώραν ταύτην, πάντοτε, ἐνῷ εἰσὶν ἐνταῦθα τοῦλάχιστον, λαλοῦσι περὶ τοῦ λόγου τούτου τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶναι ἡ κοινὴ ἡμῶν κληρονομία, μετὰ τοῦ μεγαλειτέρου σεβασμοῦ. Ἀξιοσημειώτον γεγονός σχετιζόμενον πρὸς πατριάρχην τινα τῆς Ἀνατολῆς διατρέψαντα ἐνταῦθα ἐπὶ πολλοὺς μῆνας πρὸ τινος χρόνου εἶναι, ὅτι τὸ ἰδιάζον τῆς γλώσσης τοῦ χαρακτηριστικόν, καθόσον ἠδύνατό τις νὰ ἐννοήτῃ διὰ διερμηνέως, ἦν ὅτι πάντοτε ἀνέφερε τὸ ἱερὸν τοῦτο Βιβλίον. . . .

Ἐν τούτοις εἶναι τι τὸ νὰ ὑπάρχῃ γενικὴ ἀναγνώρισις, ὅτι ἡ Βίβλος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Δυναμέθαι νὰ ἐμπιστευθῶμεν εἰς τὸν φωτισμὸν ὅστις, τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Θεοῦ, ἐλπίζομεν θὰ χυθῇ ἐπὶ τοῦ κόσμου, ὅπως ἀντιστῇ εἰς τὸ παραδόξως ἄλογον συμπέρασμα τὸ ἐκ τοῦ Βιβλίου τούτου ὅτι δηλ. ἐπειδὴ ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, δὲν πρέπει νὰ ἐξαπλωταί μετὰ πάντων ὅσοι ἔχουσι ψυχὰς πρὸς σωτηρίαν. Ἐχάρην μαθὼν ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἀρτι ἀναγνωσθείσης ὅτι μίαν μόνον ὑπάρχει χώρα, οὐχὶ δὲ καὶ ὁλόκληρος, ἐν

Εὐρώπῃ ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ, ἐν ᾗ αἱ Γραφαὶ δὲν ἔχουσιν ἐλευθέραν ὅσον δεῖ κυκλοφορεῖν. Ἀληθῶς μεγάλη μεταβολὴ ἐκ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων ἦν ἐνθυμοῦμαι ἐν τῇ νεωτέρᾳ μου ἡλικίᾳ, ὅταν φίλος μου τις διερχόμενος τὰ σύνορα εἰς τὴν Ἰταλίαν εἶδε τὸ κιβώτιόν του ἀνοιγόμενον καὶ τὴν Γραφὴν τοῦ ἀφαιρουμένην ἀπ' αὐτὸν, τολμῶ δὲ νὰ εἰπῶ ὅτι πολλοὶ ἐνταῦθα παρυστώτες ἔσχον τὴν αὐτὴν τύχην πρὸ 35 ἐτῶν. . . .

Ἀφετε τὴν Βίβλον ἐξεταζομένην μετὰ τῆς μεγαλειτέρως λεπτομερείας καὶ κριτικῆς, τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἃς χυθῇ ἐπὶ παντὸς αὐτῆς στίχου, καὶ ἡ πίστις μου ἐν ταῖς Γραφαῖς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ δόξα ἐκείνου ὅστις παρέδωκεν αὐτάς εἶναι τόσον μεγάλη, ὥστε εἰμι πεπεισμένος ὅτι αἱ διδασκαλαὶ ἐκεῖναι αἵτινες λαλοῦσιν εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν, θέλουσιν ἐξέλθει καθαρώτεροι καθύσον ἡ Βίβλος ἐρευνᾶται. Βέβαιον ἐστὶν ὅτι τοῦτο εἶναι ἐν τῶν μηχανημάτων ἐκείνων, οἵτινες περιφρονοῦσι τὸ ἱερὸν τοῦτο Βιβλίον, οἵτινες παριστάνουσιν αὐτὸ ὡς μὴ λαλοῦν καθαρῶς τὴν αὐτὴν σαφῇ γλῶσσῃ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, τῶν παριστανόντων ὅτι ἡ πίστις ἡμῶν ἤρτηται ἐκ τοῦδε ἢ τοῦδε τοῦ κειμένου, καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ Βιβλίου λαλοῦντος μετ' ἀπταιστοῦ φωνῆς δι' ὅλων αὐτοῦ τῶν σελίδων. Εἶναι ἀρχαῖον μηχανήμα, ὅπερ φέρει τινὰς νὰ λέγωσιν, ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνον νὰ διασπείρωνται αἱ γραφαὶ μετὰ τῶν ἀμαθῶν καὶ ἀγραμμάτων ὡς καὶ ἠδύνατο οὗτοι νὰ συλλάβωσιν ἰδέας ἐν διαφόροις μέρεσιν αὐτοῦ, αἵτινες θὰ ἐξέτρεπον αὐτοὺς, ἐνῷ ἐγὼ πιστεύω τὸ ἐξῆς, ὅτι κοινὸς ἀπαιδευτὸς ἄνθρωπος, μὲ τὴν Βίβλον εἰς τὰς χεῖρας, ἀναγινώσκων ὡς καὶ βλέπων τὸν Θεὸν καὶ ἐν προσευχῇ, εὐρήσει βεβαίως ἐν πάσῃ σελίδι αὐτῆς τὸ εὐαγγέλιον ἐκεῖνο τῆς ζωῆς ὅπερ ἔσται ἡ παραμυθία αὐτοῦ ἐν τῷ βίῳ καὶ ἐν τῷ θανάτῳ, καὶ θὰ φέρῃ αὐτὸν εἰς πλήρη πρὸς τὸν Σωτῆρα αὐτοῦ ἔνωσιν.

III. Ἐν Μαδαγασκάρῃ.

Ὁ αἰδ. κ. Κουσίς λαβὼν τὸν λόγον περὶ τῆς ἐν Μαδαγασκάρῃ διαδόσεως τοῦ θείου Λόγου εἶπεν: Ὅπόταν ἡ πρώτη ἐκδοσις τῆς πλήρους Γραφῆς ἐδημοσιεύθη ἐν ἔτει 1835, ἔφερε ἐπὶ τῆς σελίδος τοῦ τίτλου αὐτῆς ἑκάσιν τοῦ γεγονότος, ὅτι, καὶ τοὶ ἡ μετάφρασις ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἱεραποστόλων τῆς ἑταιρίας εἰς τὴν ἀνήκω, τῆς ἐν Λονδίῳ ἱεραποστολικῆς ἑταιρίας, ἡ δὲ τύπωσις ἐγένετο ἐν τῷ τυπογραφείῳ τῆς ἱεραποστολῆς μας, ἐν Ἀντανανρίβῳ, ὁ χάρτης ὅμως ἐδόθη ὑπὸ τῆς ἑταιρίας ταύτης καὶ ἦτο τὸ πρῶτον ἐκ μακρᾶς σειρᾶς γενναίων καὶ πολυτίμων δώρων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1835 μέχρι τοῦ νῦν.

Δύναμαι νὰ συγχάρῳ ὑμῖν ὅτι ἡ γενναιοδωρία ἡμῶν δὲν ἐδαψιλεύθη ἐπὶ ματαιῳ. Εἰς ἀγάλλεσθε ἐπὶ τῷ γεγονότι ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον ἐν Μαδαγασκάρῃ ἐθιράμβευσε ἐπὶ τοῦ πικροῦ μίσους εἰδωλολατρικῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅτι ἡ χριστιανικὴ πίστις ἐτηρήθη